

Atatürk'ten Bugüne Cumhurbaşkanlığı Seçimleri Son Tur Tutanakları

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Tarih: 29 Teşrinievvel 1339 (29 Ekim 1923)

5. İNTİHAPLAR

1. Reisicumhur İntihabı

Riyaseti Celileye

Kabul olunan mevaddı kanuniye tevfikan Reisicumhurun hemen şimdi intihabını teklif ederim.

Teşrinievvel 1339

Dr. Fikret Ertuğrul

REİS- Reisicumhurun derhal intihabını teklif ediyorlar. Kabul edenler lûtfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

6. KARAR

1. Reisicumhur intihabını müteakıp yüz bir pare top atılmasına dair karar

Riyaseti Celileye

Meclis Âlice Reisicumhur intihabını müteakıp yüz pare top atılmasının tahtı karara alınmasını teklif ederim.

29 Teşrinievvel 1339

Konya Mebusu Eyüb Sabri

(Kabul sesleri)

Riyaseti Celileye

Türkiye Cumhuriyetinin ilânı şerefine bu gece yüz bir pare top andaht edilmesi ve memleketin aksamı sairesinde de aynı suretle top andaht edilerek Cumhuriyetimizin tebcilini arz ve teklif eyleriz.

İstanbul / Ali Rıza

Bolu / Cevad Abbas

REİS- Çanakkale Mesubu Mehmed Beyin de aynı mealde bir takriri vardır. Bu ü takriri kabul edenler lûtfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir efendim.

Efendim! Yoklama suretiyle ve reyi hafı ile Reisicumhur intihabı yapacağız.

(Sivas dairei intihabiyesinden istihsali âraya başlandı)

REİS- Efendim! Yoklama esnasında reylerini vermeyen rüfekanın tekrar isimleri okunacaktır. Lûtfen reylerini istimal buyursunlar.

İstihsali âra hitam bulmuştur efendim.

(Fethi Bey (İstanbul), Fevzi Bey (Diyarbakır), Yahya Galib Bey (Kırşehir), ârayı tasnife memur edildiler)

REİS- Türkiye Cumhuriyeti için yapılan intihapta reye iştirak eden âzanın adedi 158 dir. Yüz elli sekir âza mütefikan Ankara Mebusu Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerini Cumhuriyet Riyasetine intihab etmişlerdir. (Sürekli alkışlar ve yaşasın sadaları)

GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA (Ankara)- (Alkışlar arasında kürsiye gelerek) Muhterem arkadaşlar, mühim ve cihan şumul hadisatı fevkalâde karşısında muhterem milletimizin teyakkuz ve intihabı hakikisine bir vesikâi kıymettar olan, Teşkilatı Esasiye Kanunumuzun bâzı maddelerini tavzih için encümeni mahsus tarafından Heyeti Celilenize teklif olunan kanun lâyhasının kabulü münasebetiyle yeni Türkiye Devletinin zaten cihanda malûm olan, malûm olması lâzılgelen mahiyeti beynelmilel mâruf unvanı ile yadedildi. Bunun icabı tabiisi olmak üzere, bugüne kadar doğrudan doğruya Meclisinizin Riyasetinde bulundurduğunuz arkadaşımıza ifa ettirdiğiniz vazifeyi Reisicumhur unvanı ile yine aynı arkadaşınıza, bu âciz arkadaşımıza... (Estağfurullah, hakkımızdır sesleri) tevcih buyurdunuz.

TUNALI HİLMİ B. (Zonguldak) – Gazi arkadaşım...

GAZİ MUSTAFA KEMAL PAŞA (Devamla)- Bu münasebetle şimdiye kadar mükerreren hakkımda izhar buyurmuş olduğunuz muhabbet ve samimiyet ve itimatı bir defa daha göstermekle yüksek kadirşinaslığınızı ispat etmiş oluyorsunuz. Bundan dolayı Heyeti Celilenize bütün samimiyeti ruhiyemle arzı teşekkürat ederim. (Estağfurullah, Allah muvaffakiyet versin sesleri)

Efendiler! Asırlardan beri Şarkta mağdur ve mazlum olan milletimiz, Türk Milleti, hakikatte meftur olduğu hesailden muarra telâkki ediliyordu. Son senelerde, milletimizin fiilen gösterdiği kâbiliyet, istidat, idrak kendi hakkında suizanda bulunanların ne kadar gafil ve ne kadar tetkikten uzak, zevahir perest insanlar olduğunu pek güzel ispat etti. Milletimiz, haiz olduğu evsaf ve liyakatini Hükümetinin yeni ismiyle cihanı medeniyete daha çok suhuletle izhara muvaffak olacaktır. (İnşallah sesleri) Türkiye Cumhuriyeti cihanda işgal ettiği mevkie lâyıku olduğunu âsariyle ispat edecektir. (İnşallah sesleri) Arkadaşlar bu meüssesei âliyeyi vücuda getiren Türk Milletinin son dört sene zarfında ihraz ettiği, zafer, bundan sonra da birkaç misli olmak üzere tecelliyatını gösterecektir. (İnşallah sesleri) Âcizleri mahzar olduğum bu emniyet ve iti-